

Werk in uitvoering: aanpassing handreiking MEP/GEP

Van watersysteemanalyse naar maatregelen en doelen

Frank van Herpen (RHDHV) en Lennart Turlings (W+B)

Achtergrond

- We dreigen de doelen in 2027 in veel waterlichamen niet te gaan halen, ondanks de investeringen
- Bestuurlijke bijeenkomst in mei 2015 (Verklaring van Amersfoort)
 - Ambitie: alle waterlichamen voldoen in 2027 aan de KRW-doelen (goede toestand)
 - Hoe: door in samenwerking met partijen haalbare doelen te bepalen die met betaalbare maatregelen kunnen worden gerealiseerd zonder ambitie los te laten
- Invulling: koerswijziging: betere en navolgbare onderbouwing doelen en maatregelen voor SGBP3, methode in aangepaste MEP/GEP-handreiking

Keuze van KRW-doelen en maatregelen: het moet en kan beter!

Wim Twisk (Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard), Bas van der Wal (STOWA), Marcel van den Berg (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat), Marcel Klinge en Rob Nieuwkamer (Witteveen+Bos)

Werkgroep Doelstellingen

- Werkprogramma Werkgroep Doelstellingen (2016-2018):
 - Technische doelen
 - Procedures en besluitvorming
 - Communicatie
- Onze opdracht (2016): leveren van aantal bouwstenen voor een actualisatie van de Handreiking MEP/GEP, als onderdeel van Technische doelen

Doel

- Bruikbare methode uitwerken die daadwerkelijk toegepast gaat worden!
- In deze opdracht (tot eind 2016): aantal bouwstenen leveren.
- Mogelijk meer gedetailleerde uitwerking van onderdelen in 2017
- Draagvlak/consensus en enthousiasme genereren bij de toekomstige gebruikers:
 - (via) Werkgroep Doelstellingen;
 - (via) jullie.

Inhoudelijke aanpak

- Technische verbetering MEP/GEP Handreiking
 - Bouwsteen watersysteemanalyse
 - Bouwsteen herkenbare ecologische toestanden
 - Bouwsteen maatregel-effectanalyse
 - Bouwsteen good practices
- Aanpassingen maatlatdocument natuurlijke wateren
- Kwaliteitscontrole nieuwe maatlatten M30

Doe een systeemanalyse en identificeer effectieve maatregelen

Afleiden MEP
(norm)

Afleiden GEP (norm)

Stel zichtbaar verschillende en herkenbare Beleidsvarianten samen (maatregelenpakketten met bijbehorende doelen)

Bouwsteen systeemanalyse

- Zonder goede diagnose geen goede behandeling
- Elk waterlichaam is anders, elk waterlichaam vereist een systeemanalyse (n=1)
- Europese Commissie (2015): goede (systeem)analyse is het fundament van de KRW
- Analyse leidt tot effectieve maatregelen én tot identificatie van kansrijke waterlichamen (investeren) en kansarme waterlichamen (doelverlaging)
- Beschrijving van kenmerken van een goede systeemanalyse, beschikbare methoden en tools

Systeemanalyse aan de basis van doelen maatregelen

Doel:

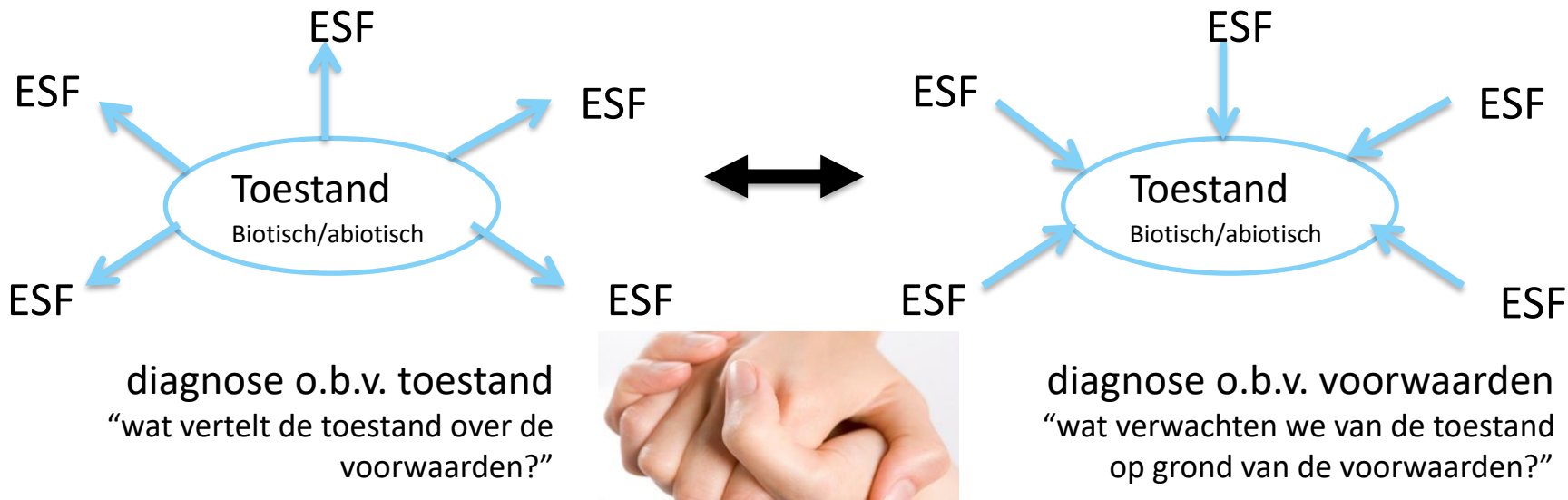
1. D e processen en factoren identificeren die de toestand bepalen
2. Maatregelen identificeren die juist op deze processen en factoren ingrijpen

Uitbreiding handreiking: HOE doe je een systeemanalyse?

- Werkveld is continu in ontwikkeling
- Vele methoden, niks is 'fout'
- Twee hoofdonderdelen: de toestand en de voorwaarden voor de toestand
- Recente ontwikkeling qua voorwaarden: Ecologische Sleutel Factoren of ESF's

Systeemanalyse: onderscheid toestand en voorwaarden

- Vanuit de toestand (biotisch en abiotisch) naar de voorwaarden (ESF's) kijken
- Vanuit de voorwaarden (ESF's) naar de toestand kijken
- Tweerichtingsverkeer is cruciaal, is de essentie van systeemanalyse!

Bouwsteen herkenbare ecologische toestanden

- Gedachte: de KRW-doelen zouden zichtbaar verschillende ecologische toestanden moeten zijn die iedereen (bewoners, bestuurders etc.) kan begrijpen en herkennen
- Dit zou een belangrijke en zinnige vereenvoudiging zijn: het aantal zichtbaar verschillende ecologische toestanden is immers beperkt.
- Bijvoorbeeld: open water ondiep zoet stilstaand water (meren, plassen, sloten, kanalen):

Bouwsteen herkenbare ecologische toestanden

Herkenbare
ecologische
toestanden

Heeft diverse voordelen, bijvoorbeeld:

- houvast bij systeemanalyse en identificeren maatregelen
- herkenbare doelen, inclusief MEP en GEP
- makkelijker maatschappelijk afwegen (ESF 9)

Bouwsteen maatregel-effectanalyse

- Op basis van de systeemanalyse kunnen effectieve maatregelen(pakketten) worden gedefinieerd. De volgende stap is om te bepalen wat het EKR-effect hiervan is. Er zijn twee mogelijkheden:
 1. Op basis van bestaande methodes (KRW-Verkenner, expert opinion)
 2. Op basis van de beoogde nieuwe methode van werken met ecologische toestanden en bijbehorende EKR-ranges
- Zie ook presentatie Niels Evers

Bouwsteen good practices

- Uitwerken praktijkvoorbeelden ter ondersteuning van de handreiking:
 - Loenderveense Plas
 - Grote Moolenbeek
 - Vaarten Noordoostpolder
 - IJssel
 - casus achtergrondbelasting HHNK

Samenvatting bouwstenen handreiking MEP/GEP

- Hoe doe je een goede systeemanalyse en welke methode zijn daarvoor beschikbaar?
- Methode voor vereenvoudiging (bestuurlijke) afweging met herkenbare ecologische toestanden
- Beschrijving methoden voor bepaling EKR-effect van maatregelen
- Voorbeelden om het begrijpelijker en toegankelijker te maken

Update KRW-maatlatten (2e druk)

- Opdracht van WG Doelstellingen
- Géén herziening van de maatlat
- Errata
- Issues Aquokit.biologie
 - Fytoplankton: cellen/ml géén individuen
- TWN
 - Aquokit biologie leidend
 - Alleen digitaal
 - Alleen natuurlijke watertypen

M30

- Nieuwe maatlat voor macrofauna in M30
- Ontwikkeld door ws Scheldestromen
- Herziening formule en soortenlijsten

www.witteveenbos.com

www.royalhaskoningdhv.com